

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Hare Excellentie
Mevrouw K.H. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Onderwerp: Omvang Gemeentefonds

Montfoort, 8 juni 2020

Hooggeachte mevrouw Ollongren,

Het zal u in diverse uitingen niet zijn ontgaan dat gemeenten financieel in zwaar weer verkeren. De corona-crisis doet ook een duit in het zakje. Wij zijn blij dat het kabinet zich op het standpunt stelt dat gemeenten financieel niet te lijden mogen hebben door deze crisis. Helaas is ook zonder corona de situatie zeer nijpend. Vandaar dit schrijven.

Binnen het interbestuurlijk programma zijn in 2018 de grote maatschappelijke opgaven benoemd waar wij als overheden met elkaar gezamenlijk voor staan. Dat hierbij ook aandacht is voor passende financiële verhoudingen vinden wij een logisch gespreksonderwerp tussen gemeenten en het Rijk. Toch bemerken wij als Utrechtse gemeenten toenemende onvrede. Graag maken wij u daarvan deelgenoot, zodat we in gezamenlijkheid kunnen blijven werken aan het hoofd bieden aan de maatschappelijke uitdagingen.

Het gesprek over passende financiële verhoudingen spitst zich momenteel vooral toe op het herverdelingsvraagstuk: wat zijn de maatstaven waarlangs het gemeentefonds verdeeld wordt. De aandacht wordt hierdoor gevestigd op de onderlinge verschillen tussen gemeenten: grootstedelijk/platteland, dicht-/dunbevolkt, et cetera. Hierdoor lijken er ook verschillende belangen te ontstaan. Dit bemerken wij en dat is niet hoe wij als Utrechtse gemeenten met elkaar en met u als Rijk om willen gaan. Wij handelen graag vanuit gezamenlijkheid, vanuit de één overheid-gedachte.

Een zeer belangrijk aspect sneeuwt momenteel onder, namelijk het gesprek over de toereikendheid van de omvang van het gemeentefonds zelf. Laten we maar glashelder zijn: We zijn niet meer voldoende toegerust om onze rol in de lokale samenleving goed waar te kunnen maken. We zien een groei in onze structurele verantwoordelijkheden zonder een navenante stijging in de algemene uitkering in het gemeentefonds. Denkt u hierbij aan het WMO-abonnementstarief, de budgetten voor de jeugdzorg, opschalingskorting en de verhoging van de vergoedingen van raadsleden. Het gesprek moet dus niet alleen gaan over de herverdeling, maar ook over de structurele verhoging van het Gemeentefonds.

Wij roepen u op, in lijn met het pleidooi van de provincie Utrecht van 11 februari 2020, om met de gemeenten nogmaals te kijken naar hoe het gemeentefonds structureel in balans gebracht kan worden bij het complexe en uitdagende takenpakket van gemeenten. Het vlees is inmiddels echt van onze botten, we teren in op onze reserveposities, we hebben de lokale lasten verhoogd en hebben oog voor een efficiënte en effectieve inzet van onze middelen.

Om voorbeelden te geven in Montfoort is bij een eerdere bezuinigingsronde de bibliotheek al gesloten. De kans op een succesvolle doorstart met de zogenaamde Asscher gelden wordt met de dag onwaarschijnlijker. Ook in de andere gemeenten staan voorzieningen onder druk zoals in Woerden

het zwembad, museum en bibliotheek. En dan hebben wij het nog niet eens over de uitgestelde noodzakelijke investeringen in de openbare ruimten of de verduurzaming van ons maatschappelijk vastgoed.

Alleen door het verhogen van de structurele rijksbijdrage in het Gemeentefonds is het voor ons mogelijk om de voorzieningen voor onze inwoners en bedrijven op orde te houden en een gezonde financiële huishouding te voeren. Op dit punt ondersteunen wij de lobby van de P10-gemeenten, de omvang van het gemeentefonds is onvoldoende.

Een ander aspect dat wij graag onder uw aandacht willen brengen is het accres. Waar wij content mee zijn is het bevriezen van het accres voor de rest van de coalitieperiode, dit zorgt voor duidelijkheid over onze belangrijkste inkomstenbron. Zeker in de huidige onzekere tijd is deze financiële zekerheid wenselijk. Graag zouden wij aan u vragen om het accres niet meer lopende een boekjaar bij te stellen, hanteer de trap-op-trap-af systematiek uitsluitend bij het vaststellen van de Rijksbegroting op Prinsjesdag. Hierdoor voorkomt u tussentijds bijstellingen van onze begrotingen. Dit geeft rust en duidelijkheid voor onze inwoners en bedrijven.

Middels deze brief, die in afschrift verzonden is naar de minister van Financiën, de VNG en de vaste commissies Binnenlandse Zaken en Financiën van de Tweede Kamer, roepen wij u op om gemeenten toe te rusten met passende structurele financiële middelen, passend bij de taken en verantwoordelijkheden. Graag blijven wij met u in gesprek, via de VNG en andere gremia, om met elkaar het hoofd te bieden aan de grote maatschappelijke opgaven.

Hoogachtend,

De burgemeester van Woerden

V.J.H. Molkenboer

De burgemeester van IJsselstein

mr. P.J.M. van Domburg

De burgemeester van Lopik

dr. L.J. de Graaf

De burgemeester van Oudewater

W.G. Groeneweg

De burgemeester van Vijfheerenlanden

S. Fröhlich

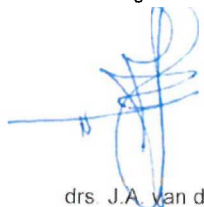
De burgemeester van Montfoort

mr. P.J. van Hartskamp-de Jong

Vervolg brief Omvang Gemeentefonds van 8 juni 2020

Tevens ondertekend door:

De burgemeester van Rhenen

drs. J.A. van der Pas

De burgemeester van Veenendaal

K.J.G. Kats

De burgemeester van Renswoude

P. Doornenbal-van der Vlist

De burgemeester van Houten

G.P. Isabella

De burgemeester van De Bilt

mr. S.C.C.M. Potters

De burgemeester van Woudenberg

T. Cnossen

De burgemeester van Leusden

G.J. Bouwmeester

Gemeente Leusden

De burgemeester van Eemnes

R. van Benthem

De burgemeester van Bunschoten

M. van de Groep

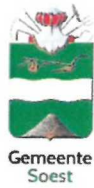
De burgemeester van Bunnik

R. van Bennekom

De burgemeester van Soest

R.T. Metz

De burgemeester van Wijk bij Duurstede

I.P. Meerts

De burgemeester van De Ronde Venen

M. Divendal

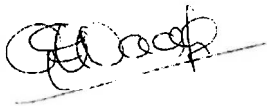
De burgemeester van Baarn,

gemeente Baarn

M.A. Röell

De burgemeester van Utrechtse Heuvelrug

F. Naafs